

Percepció i avaluació de la identitat dels fills de les famílies immigrants

Vaia Zata
Lluïsa Berrozpe
SOAF Barcelona
Fundació Trinijove

IDENTITAT

Segons Erikson, la identitat es una estructura cognitiva, evolutiva i afectiva de representacions d'un mateix i en el seu entorn sense que això sigui un procés conscient i voluntari.

ORIGEN TEÒRIC

ENFOCAMENT	PRINCIPALS AUTORS	VISIÓ DE LA INTEGRACIÓ (ASIMILACIÓ)	BASE EMPÍRICA
Enfocaments culturalistes			
"Reto hispànic"	Samuel Huntington	Pessimista, no està passant.	Teòrica.
Neoassimilacionisme	Richard Alba i Victor Nee	Optimista. Passa el mateix que en les generacions passades i està transformant, a la vegada, a la societat receptora.	Revisió secundària d'investigacions històriques i contemporànies sobre la integració dels immigrants
Enfocaments estructuralistes			
Avantatge de la Segona generació	Philip Kasinitz, John Mollenkopf, Mary C. Waters i Jennifer Hoidaway	Optimista. La segona generació està situada en un espai social i cultural que li proporciona avantatges.	Estudi transversal de la segona generació de joves adults a la ciutat de Nova York.
Generacions de la exclusió	Edward Telles i Vilma Ortiz	Pessimista. Mexicà nord-americà estancats en la classe obrera o integrant-se en una infraclasse racial.	Estudi longitudinal de més de tres generacions de mexicans americans Los Angeles i San Antonio.
Assimilació segmentada	Alejandro Portes i Ruben Rumbaut	Mixta. La assimilació pot ajudar o perjudicar en les millores socials i econòmiques depenent del capital humà dels pares, de la estructura familiar i dels contextos d'incorporació.	Estudi longitudinal de joves de segona generació a San Diego i en el sud de Florida des de l'adolescència a la primera edat adulta.

FACTORS

Factors que influeixen en la identitat:

- Cultura
- Nivell Socio-econòmic
- Educació
- Inserció laboral
- Autoestima

- L'idioma
- Xoc intercultural- Identitat nacional
 - Aculturació
 - Endoculturació
- Conflicte amb els pares: els fills estan més integrats culturalment que els seus pares.
- Pèrdua de referències → autoidentitat

Tabla 10. La auto-identidad nacional en la 2ª generación, 2013

Segunda generación	¿Te consideras español?	¿Cuán importante para ti es tu nacionalidad?
	Si (%)	Bastante o muy importante (%)
Muestra total, 2012 (1)	48,3	74,47
Muestra original, 2008	28,70	84,50
Nacidos en España, 2012	79,90	62,69
Nacidos en España, 2008	77,67	82,19
Nacidos en el extranjero (2012): identificación con España		
Alta: Filipinas	69,57	81,16
Alta: Bulgaria	65,06	69,23
Baja: Bolivia	34,94	83,33
Baja: China	34,62	73,42
Barcelona, 2012	46,9	76,9
Barcelona, 2008	30,0	83,8
Madrid, 2012	49,5	72,3
Madrid, 2008	27,0	85,2

(1) Muestra conjunta de la segunda generación – original y reemplazo.

Tabla 9. Desempleo e ingreso familiar entre jóvenes de 2ª generación y autóctonos

	2ª generación (1) (%)		Autóctonos (%)	
Desempleado (2)				
Total	16,20		13,90	
Varones	16,75		14,21	
Hembras	15,65		13,51	
Ingreso familiar (3)	%	% cumulativo	%	% cumulativo
Menos de €500	6,12	6,12	1,93	1,93
Entre €501 y € 1.000	30,86	36,98	11,10	13,03
Hasta €1.500	28,62	65,60	25,01	38,04
Hasta €2.000	19,18	84,79	24,41	62,45
Hasta €3.000	10,48	95,27	22,92	85,37
Hasta €5.000	3,45	98,70	10,82	96,19
€5.001 o más	1,30	100,00	3,81	100,00

(1) Muestra conjunta de la segunda generación – original y reemplazo.

(2) Buscando trabajo o no.

(3) No existen diferencias significativas en la distribución de ingresos familiares por sexo o ciudad de residencia.

- Efecte “pigmalió”
- Cohesió social – socialització en valors compartits
 - Impulsar les identitats múltiples
 - Impulsar la pertinència a la societat local

- Assoliments educatius i Ambicions
 - Pitjors condicions laborals que els fills de les famílies natives
- Millora laboral en quant als seus pares

JOB INTERVIEW

- Discriminació ↓
- L'estatus econòmic parental ↑
- Major temps de residència a la societat receptora ↑
- L'aculturació dissonant ↓
- L'aculturació selectiva ↑
- Autoestima ↔ Ambició i rendiment educatiu

Percepció dels Barris

BARÓ DE VIVER
TRINITAT VELLA

RESPOSTES

“Yo soy mitad español, mitad marroquí, porque mi familia es de allí”
Bilal, 9 anys

“Yo me siento de aquí” Aya, 11 anys

“Tenim diferents festes però les celebrem també, unes a casa i les altres fora”
Fàtima, 11 anys

“Yo prefiero las costumbres de mi país” (país d'origen dels pares)
Said, 9 anys

“El món ha d'acceptar que tots som diferents...i podem portar roba diferent i no passa res”
Sana, 10 anys

“Yo he visto a niños reirse de otros niños por no ser de aquí”
Lucas, 11 anys

REFLEXIONS

“Els, els
immigrant”

“La segona
generació”

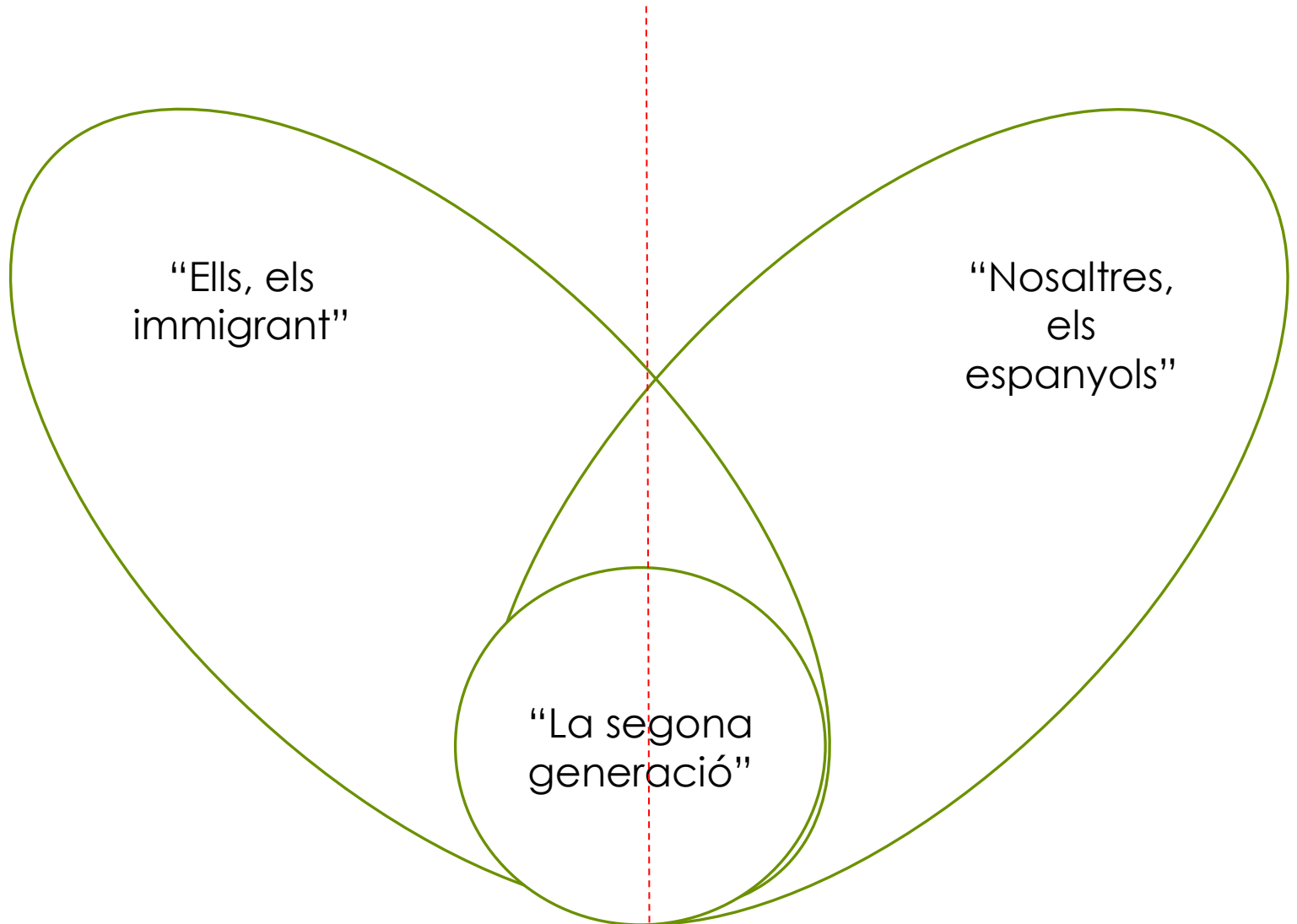
“Nosaltres,
els
espanyols”

REFLEXIONS

“Els, els
immigrant”

“Nosaltres,
els
espanyols”

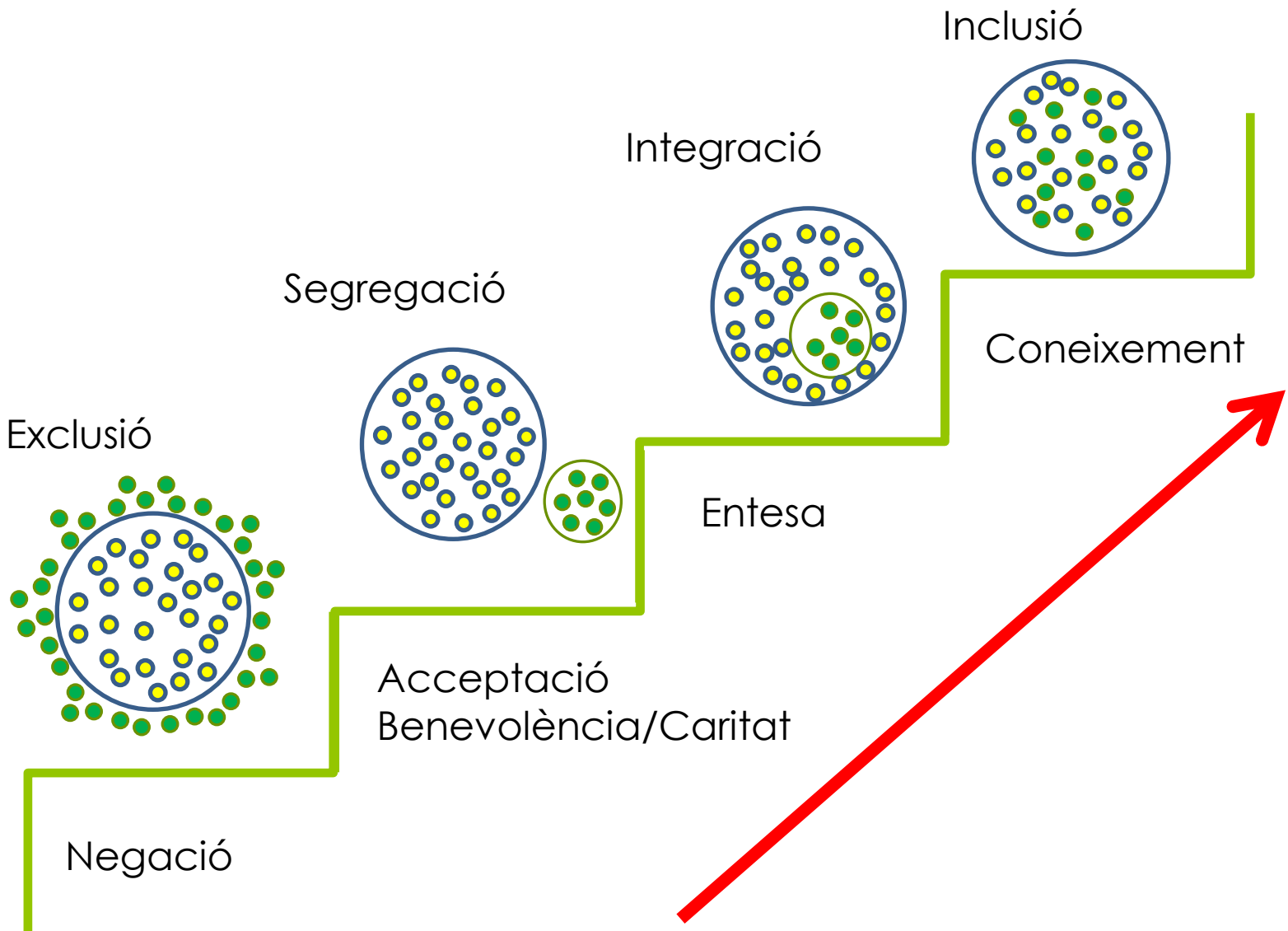
“La segona
generació”

Per què fa tanta por
“la segona generació”?

Quantes generacions fan falta
per deixar de ser immigrants
i ser autòctons?

INTERRELACIONS SOCIALS

- Aparicio, R. y Tornos, A. (2006): ***Hijos de inmigrantes que se hacen adultos: marroquíes, dominicanos y peruanos***. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- BARQUÍN, A. (2009). **¿De donde son los hijos de los inmigrantes? La construcción de la identidad y la escuela**. *Educar*, 44, 81-96.
- Casas, M. (ed.). (2003): ***També catalans: fills i filles de famílies immigrades***. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- García Borrego, I. (2003): ***Los hijos de inmigrantes como tema sociológico: la cuestión de la segunda generación***". *Comunicaciones del III Congreso sobre la inmigración en España, Volumen III, 2ª parte*. Granada: Universidad de Granada.
- Terrén, E. (2011): **«Identidades desterritorializadas. El sentimiento de pertenencia nacional entre los adolescentes de familias inmigradas»**, *Papers. Revista de Sociología*, 96, 97-116.
- PORTES, Alejandro; KELLY, Patricia Fernández; HALLER, William. **La asimilación segmentada sobre el terreno: la nueva segunda generación al inicio de la vida adulta**. *Migraciones*. Publicación del Instituto Universitario de Estudios sobre Migraciones, [S.l.], n. 19, p. 7-58, nov. 20
- PORTES, Alejandro; HAO, Lingxin. **La educación de los hijos de inmigrantes: efectos contextuales sobre los logros educativos de la segunda generación**. *Migraciones*. Publicación del Instituto Universitario de Estudios sobre Migraciones, [S.l.], n. 17, p. 7-44, nov. 2014. ISSN 2341-083314. ISSN 2341-0833

La inclusió no és possible sense el reconeixement de la diversitat, sense el reconeixement de les noves identitats i sense els canvis dels models educatius homogeneïtzats.

**MOLTES GRÀNCIES PER LA
VOSTRA ATENCIÓ**